

VI Generalne Zebranie Międzynarodowego Stowarzyszenia Katolickich Misjologów – Tajlandia (Pattaya), 10-15 lipca 2017 r.

W dniach 10-15 lipca 2017 r. w mieście Pattaya w Tajlandii miało miejsce VI Generalne Zebranie Międzynarodowego Stowarzyszenia Katolickich Misjologów (IACM – *International Association of Catholic Missiologists*).

W spotkaniu wzięło udział 68 uczestników, w tym trzech z Polski: prof. UKSW dr hab. Wojciech Kluj OMI (UKSW), ks. dr hab. Franciszek Jabłoński (WT UAM) i ks. mgr Julian Wawrzyniak z Gniezna. Uczestnicy reprezentowali wszystkie zakątki świata: Azję (40 osób), Europę (18), Afrykę (6), Amerykę (2), Australię i Oceanię (2). Krajem, z którego przybyło najwięcej osób (25), były Filipiny.

Organizatorzy zebrania, które przebiegało pod hasłem „Chrześcijańskie świadectwo w multireligijnym świecie”, założyli kilka głównych celów: w pełni ukazać temat konferencji w odniesieniu do misji, a konkretnie do nowej ewangelizacji; zapewnić drogę do wzajemnego porozumienia, współpracy i działania na każdym kontynencie przy wykorzystaniu dostępnej wiedzy i doświadczenia; wykazać konieczność dalszych badań naukowych.

Program wypełniły wykłady, panele dyskusyjne oraz warsztaty w grupach tematycznych, w czasie których miały miejsce fakultatywne prezentacje badań naukowych. Każdego dnia sprawowana była Eucharystia.

Tematy ogłoszonych referatów to m.in.: *Chrześcijańskie świadectwo, nawrócenie i prozelityzm; Chrześcijańskie świadectwo w świeckim, wielokulturowym i globalnym świecie; Chrześcijańskie świadectwo: przemoc i pojednanie; Chrześcijańskie świadectwo w zmieniających się kontekstach religijnych, kulturowych i społecznych.*

Polscy misjologowie bardzo aktywnie uczestniczyli w spotkaniu. Ojciec W. Kluj OMI przewodniczył dyskusji na temat roli kobiety w sytuacjach konfliktowych, zaprezentował referat *Septuaginta jako studium inkulturacji tekstów niechrześcijańskich* oraz wygłosił homilię w czasie jednej z Eucharystii; ks. F. Jabłoński wygłosił referat *Misyjność małżeństwa i rodziny – Kościoła domowego* (obrazując wykład specjalnie przygotowanymi planszami graficznymi).

Codziennie relatorzy przedstawiali zagadnienia, które były poruszane dnia poprzedniego. Zobrazowaniu prac, jakie się toczyły, niech posłużą jedno ze sprawozdań z 11 lipca, czyli z pierwszego dnia obrad. Konferencja plenarna na otwarcie dotyczyła kontekstu i tła historycznego dokumentu *Chrześcijańskie świadectwo w świecie wieloreligijnym* – ks. prałata dr. Indunil Janaka Kodithuwakku, podsekretarza Papie-

skiej Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego. Omówił zasady dotyczące wypełniania założeń Chrystusa, w szczególności w relacjach z przedstawicielami innych religii.

Forum dyskusyjne, zorganizowane po konferencji, moderował prof. Bryan Lobo z Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie. Ukazując *Chrześcijańskie świadectwo w świecie wieloreligijnym* z perspektywy rosnącego fundamentalizmu, prof. Lazar Thanusraj wskazał na potrzebę proroczego posłuszeństwa, proroczego współczucia i proroczego dialogu. Profesor Chiaretto Yan podjął dyskusję na ten temat, patrząc na *Chrześcijańskie świadectwo...* w świetle praw człowieka i złotej reguły wzajemności, wspólnej dla kultury konfucjańskiej i chrześcijaństwa, wzywającej do harmonii, wolności i przyjaźni. Z kolei prof. James Kroeger wyjaśnił, że konwersja ma być postrzegana na trzech różnych poziomach: pogłębiania własnych wartości i religii, przyjęcia wartości i wizji Jezusa, zmiany przynależności religijnej. Wystąpienia w panelu doprowadziły do dalszej debaty, skupionej m.in. na relacjach pomiędzy dialogiem i misjami oraz podmiotowością wierzącego w procesie komunikacji. Cztery popołudniowe warsztaty koordynowali: Markus Luber, Vivian Rocco, Norbert Hintersteiner i Wojciech Kluj. W czasie pierwszego warsztatu dotyczącego świadomego chrześcijaństwa, nawrócenia i prozelityzmu Andrew Reception mówił na temat proklamacji i konwersji według św. Jana. W trakcie drugiego, poświęconego chrześcijańskim świadkom w świecie świeckim, wielokulturowym i globalnym, temat formacji młodzieży w społeczeństwie multireligijnym i kulturalnym podjął dr Florence Oso. Z kolei Patrick McInerrey wygłosił referat *Większy niż sobie wyobrażaliśmy*. Podczas trzeciego warsztatu dotyczącego chrześcijańskiego świadka, konfliktu i przemocy oraz pojednania Norbert Hintersteiner przedstawił projekt badawczy *Od przekładu kulturowego do kontrowersji międzyreligijnych: Jerome Xavier (1549-1617) – zaangażowanie w Mughal w Indiach i Safavid w Persji*. W czasie czwartego warsztatu, dotyczącego chrześcijańskich świadków i granic misji w zakresie zmian kulturowych, religijnych i kontekstów społecznych, M.Th. Thomas przedstawił referat *Interaktywna dynamika chrześcijańskich misji*. Eucharystii w tym dniu przewodniczył ks. Anthony Kalliath, który upamiętnił św. Benedykta – patrona Europy. W homilii ks. Anthony podkreślił konieczność pogłębiania świadomości chrystologicznej, która jest już obecna w każdym człowieku i przynosi danej osobie pełnię życia w Chrystusie.

Zobrazowaniu pracy w grupach może posłużyć sprawozdanie grupy, której koordynatorem był o. W. Kluj OMI:

W naszej grupie usłyszeliśmy pięć wykładów, po których nastąpiły dyskusje. Pierwszy nosił tytuł: *Interaktywna dynamika misji chrześcijańskiej* (M.D. Thomas). W dyskusji po tej prezentacji podkreślono, że chrześcijańska misja polega zasadniczo na pragnieniu bycia podobnym do Chrystusa. Ta rzeczywistość nigdy nie jest ruchem jednokierunkowym. Jest koniecznie interaktywna w swojej dynamice. Ona ewoluuje w procesy: angażowanie się siebie, innych i Boga w wierze. Jest to podmiot relacyjny, taki jak „jedno ciało, z wieloma częściami”. To celebrowanie „ducha wspólnoty” z ludźmi wszystkich wiar, ideologii, perspektyw i kultur. Kolejny wykład nosił tytuł: *Chrześcijańskie świadectwo i granice misji w kontekście misjologii* (Anthony Kalliath, Indie). W dyskusji powtórzono, że musimy patrzeć na misje z perspektywy ludzi. Misjonarz musi przekroczyć wiele granic. Trzeba

pamiętać, że nie posiadamy Chrystusa. On jest dziedzictwem całej ludzkości. Nie można spojrzeć na Niego z ograniczonej strony. W rzeczywistym życiu nawiązuje się do Niego. *Dowody biblijne dotyczące dialogu z kulturami i religiami* (Joseph Shaji SDB, Indie, Rzym) to tytuł trzeciego referatu. Podkreślono w nim, że w Starym Testamencie istnieje wiele pogańskich opowieści. Ewangelizacja musi zatem wziąć pod uwagę to bogate dziedzictwo pluralizmu kultur i religii poprzez prawdziwy dialog międzyreligijny i międzykulturowy. Zauważamy również kulturową otwartość w całej literaturze mądrościowej. Księga Mądrości zawiera wspólną mądrość ludzkości – także sąsiednich, pogańskich narodów. Kolejne wystąpienie nosiło tytuł: *Atak niezależnego globalnego neoliberalnego kapitalizmu na rzecz ubogich i środowiska naturalnego jako nowej granicy misji Kościoła* (Alexander Jebadu SVD, Indonezja). Ta dobra analiza socjologiczna zwróciła uwagę na zagrożenia współczesnej gospodarki, które stały się koszmarem, przynosząc śmierć ubogim i klęski ekologiczne. Nie jesteśmy w stanie zmienić świata gospodarczego, ale można zacząć współpracę z ludnością lokalną. *Septuaginta jako studium inkulturacji tekstów niechrześcijańskich* (Wojciech Kluj OMI) to tytuł ostatniego wykładu. Przy próbie przybliżenia ważnych tekstów z innych religii, jako studium można wziąć za przykład *Septuagintę*. Choć to była księga Żydów, przyjęli ją pierwsi chrześcijanie jako natchnioną i włączyli do kanonu świętych ksiąg. Bóg zawsze mówi do ludzi. Patrząc na kwestię inspiracji, dobrze byłoby uznać narody jako zainspirowane, a nie tekst. To staje się jasne w procesie życia” (W. Kluj OMI).

W czasie sympozjum pojawiały się także m.in. takie wypowiedzi:

Dziś symbole religijne zastępuje rewolucja cyfrowa i globalizacja. Ludzie muszą spotkać Jezusa nie przez ambony z kamieni, ale poprzez żyjących – kamienie chrześcijańskich świadków. W świecie wielu religii każdy z nas staje się drogą. Możemy medytować również w części liturgii – wstępne obrzędy są drogą, słuchanie słowa jest prawdą, a ołtarz jest darem życia.

Nasza wiara katolicka skupia się bardzo na duchowieństwie. Musimy odkryć nowe podejścia i nowe obszary. Biskup Sylwester z Indii zaprasza osobę świecką do głoszenia rekolekcji dla kapłanów w swojej diecezji. Osoba świecka przyciąga swoją wiarą. Możemy znaleźć wiele zaangażowania w świeckich. Mają odmienną dynamikę. Niestety duchowni muszą rozpoznać wspólne kapłaństwo. Jeśli nie dojdzie do radykalnej przemiany w duchowieństwie, sprawy nie ulegną zmianie.

Papież Franciszek wymienia trzy pokusy, które czynią nas (duchowieństwo) mniej atrakcyjnymi dla ludzi: funkcjonalizm – prowadzenie Kościoła jako firmę; kseryzm – kultura uprawnień, samooceny, dominujące przestrzenie, a nie innowacyjność przestrzeni; przekształcanie Ewangelii w ideologię – aby psychologizować Ewangelię lub przekształcić ją w reformę społeczną.

Wrażenie na uczestnikach konferencji zrobiło miejsce tego spotkania, a mianowicie wielki ośrodek składający się z kompleksu budynków fundacji założonej przez amerykańskiego redemptorystę o. Raymonda Brennana CSSR. Ośrodek ten służy niepełnosprawnym niezależnie od wyznawanej przez nich wiary, wskutek czego jest przykładem dobrych kontaktów ludzi reprezentujących różne religie.

Podczas spotkania wygospodarowano także czas na rekreację i poznanie miejscowej kultury. Uczestnicy mogli: spotkać się z buddystą, odwiedzić największy na świecie targ wodny (Floating Market), który podzielony jest na cztery części odpowiadające regionom Tajlandii, złożyć wizytę w Nong Nooch Tropical Botanic Garden, skupiającym roślinność z całego świata, obejrzeć wspaniały występ słoni oraz przespacerować się słynnym deptakiem Walking Street.

Warto przypomnieć, że idea stworzenia stowarzyszenia zrzeszającego misjologów katolickich z całego świata powstała w 1996 r. na spotkaniu profesorów pracujących na wydziałach misjologii na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim oraz na Papieskim Uniwersytecie Urbaniana. Formalnie stowarzyszenie powstało w Rzymie w 2000 r. Wówczas odbyło się pierwsze generalne zebranie jego członków. Następne generalne zebranie odbyło się w 2004 r. w Boliwii (Cochabamba), kolejne w 2007 r. w Polsce (Pieniężno), w 2010 r. na Filipinach (Tagaytay) oraz w 2013 r. w Kenii (Nairobi). Do stowarzyszenia należy ok. 200 misjologów. Funkcje kierownicze pełnią w nim: prezydent, wiceprezydent, sekretarz i skarbnik. Wybierani są także reprezentanci poszczególnych kontynentów.

Na spotkaniu w Pattaya wyłoniono nowe władze. Prezydentem (przewodniczącym) stowarzyszenia został o. Wojciech Kluj OMI (Polska), wiceprezydentem (wiceprzewodniczącym) Markus Luber (Niemcy); sekretarzem Rocco Viviano (Włochy–Japonia); skarbnikiem Kevin Hanlon (USA). Reprezentantami poszczególnych kontynentów zostali: Bryan Lobo (Europa), Frederic Tusingire (Afryka), Antonio Marqueses (Azja), Therese d’Orsa (Australia i Oceania), Kevin Hanlon (Ameryka).

ks. dr hab. Franciszek Jabłoński UAM – misjolog